



# העלון השבועי שלך **האורח שלך**

❖ יוצא לאור ע"י בית המדרש אור שלום ❖ קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100 ❖ העורך – אבשלום אפי ❖

info@ohrshalom.net    הד"ר חברון – 16:19    מוצש"ק חברון – 17:30    /http://www.ohrshalom.net

שנת השימיטה תשס"ח

## נר ה' נשמת אדם העלון לעילוי נשמת

אוסטרומזקי שמואל בן יהודה  
אלהשולי' רוברט בן משה  
אמסטרדמר מאיר בן חיים  
בושטיין משה בן יהושע  
בלאיר ליבל אריה בן משה  
בן עזרא יהודה בן אברהם  
גוטמן יונה בן הרמן  
גרנר מדכי בן ברוך  
דבח בתיה בת שלמה  
דינו יוסף בן דוד  
דרנר רבקה בת אברהם  
הופמן יהושע בן מרדכי  
הררי מרים בת חיים  
וקס רות בת יוסף  
ירושלמי דינאל בן רביחיי  
ירושלמי חיים בן אליהו  
כהן מלאכי בן מנחם  
לוי שמעון בן יוסף  
מאיר אברהם בן דוד  
מושיב אסתר בת ששון  
מטייב ליבקה בת יצחק  
מימון בכור שמעון בן עמוס  
מלמד חוה בת יעקב  
מרוצ'יק משה בן יוסף  
נחמן יהושע בן יצחק  
סלונים ישראל בן מנחם  
עוזר שלמה בן אליהו  
פינשטיין יצחק בן יעקב  
קטיר חמדה בדרי בת דוד  
רוס דוד בן יעקב  
שאלובה אלטינצ'י בת נתן  
שועה רחל בת נסים  
שחן יעקב בן אליהו

ת.נ.צ.ב.ה.

### יש חדש

השיעור השבועי בפרשת  
השבוע מתקיים בכל יום  
חמישי בבית חב"ד בניני  
400

בשעה 20:30  
הציבור מוזמן

### שיעור חדש

זוגיות ומשפחה  
בכל יום שני  
בשעה 20:30  
בבית חב"ד בניני 400

תרומות והקדשת העלון  
ניתן לשלוח  
לבית המדרש אור שלום  
ת.ד. 88 קרית ארבע  
מיקוד 90100  
ניתן להפקיד ישירות  
לחשבון בנק הדואר  
מספר 20033243

"וירא מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול ויהי למס עובד" אמר האדמו"ר בשם זקנו צבי אליעזר זיע"א שפסוק זה מבואר עפ"י דברי רז"ל במסכת הגיגיה "אמר רבי אלעזר אור שברא הקב"ה ביום הראשון אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו, כיון שנסתכל הקב"ה בדור המבול עמד וגנזו, ולמי גנזו לצדיקים לעתיד לבוא שעתידיים לחיות ולבוא לעולם הזה, ועוד אמרו היכן גנזו בתוה".

ובשם הבעש"ט נאמר שמי שלומד תורה לשמה, יכול לבוא למדרגה הגדולה שיוכל לבסתכל ולראות מסוף העולם ועד סופו, וזהו היכן גנזו לצדיקים בתורה, ולזה אמר כאן גם כן "וירא" שהיא ראייה רוחנית למי שלומד תורה לשמה שהשכינה הקדושה מנשקת את שפתיו "ישקני מנשיקות פיהו".

והאיש הצדיק הזה רואה מסוף העולם עד סופו מתוך התורה לשמה שלו שהוא עיקר "מנוחה" דקדושה, כי אז יש לו נייחא מכל הניסיונות הגדולים, "כי טוב" הוא בסוד "וירא אלקים את האור כי טוב" ואין טוב אלא צדיק שנאמר "אמרו צדיק כי טוב" כנודע מרז"ל, "ואת הארץ כי נעמה" היא נשיקין דשכינה הקדושה שהיא נעימה לו עוד יותר מתוק לו מדבש, הדביקות והאחדות שהוא מייחד בכל רגע.

"ויט שכמו לסבול ויהי למס עובד" כאן גילתה התורה את הטעם מדוע בא האיש הזה לדביקות גדולה כזו, וזה על ידי ש"יט שכמו לסבול" חירופים וגידופים יסורים של אהבה בזיונות גדולות אין לשער, עד שמהפך למ"ס הוא ס"מ הרשע הגדול לעובד ה' שנעשה למלאך הקדוש, יצר הרע כמו יצר הטוב עצמו, שיוכל כל איש ישראל להפוך יצה"ר ליצה"ט ממש מלאך קדוש.

והנה, רמז שאיש ישראל יש בידו להפך הרע לטוב בהיותו מאמין בה' בכל עוז ותעצומות הנפש, ובפרט כאשר יארע לו יסורים ומכאובים "ויחשבה לו לצדקה" כי הוא סוד הנאמר במשלי "מל'נה ה' חונן דל וגמלו י'ש'לם לו" במכוון "ויט שכמו לסבל ויהי למס עובד", ותחילת הפסוק "וירא מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה" במכוון "א'ת ה' א'ל ה'יך ל'ל'ק'ת כ'כל ד'ך'ק'יו".

והלומד תורה לשמה בבחינה של "וירא מנחה" היא התורה "כי טוב" הוא הצדיק שמקשר את עצמו אליו, "ואת הארץ" היא השכינה הקדושה "כי נעמה" הדבקות בקב"ה והשכינה מכל חללי עלמא, "ויט שכמו" בכל הכוח וההתמדה, "לסבל" עולה של תורה וגם אם יעליבו בו לא יעזובנה, "ויהי הס"מ" הוא למ"ס "עובד" ה' גם כן. כנרמז בפסוק מתחילתו ועד סופו במכוון "וה'ל'ח'ת מ'ע'ש'ה א'ל ה'ים ה'מ'ה ו'ה'מ'ק'תב מ'ק'תב א'ל ה'ים" – לימוד תורה לשמה אור הגנוז בתורה.

## מאורות אור עיניים למהרא"צ מהמרנא זי"ע

כלל ח' י – שם אלקים הוא בשלשה מקומות:  
בבינה גבורה מלכות, וי"א ב' הוד" ג"כ. וכל זה  
אצילות, וכיוצא בו בבריאה, ששם עולה שם 'אלהים'  
[מספר] "הכסא", ונתמלא שם אלקים בשלשה מלויים,  
כזה:

- א. אלף, למד, הי, יוד, מם – עולה ש'.
  - ב. אלף, למד, ההא, יוד, מם – עולה רצ"א.
  - ג. אלף, למד, הה, יוד, מם – העולה רצ"ה.
- וכן יש בשם זה בחינת אחוריים פשוט : א, אל, אלה,  
אלהי, אלהים, עולה ר'.

וכן יש בחינות אחוריים במילויים הנ"ל, ובשם אלקים  
יש ק"ך צירופים, היוצאים מה' אותיות אלהי"ם,  
ובסוף ק"כ צרופי אלקים אלו בסופם ובאחוריים, שם  
נאחזים אלהים אחרים, אבל כל אלו ק"ך צרופים, כולם  
הם אלקים קדושים.

כלל י"ט – שם אלו"ה הוא בחס"ד, והוא נתמלא  
בד' מלויים כאלו:

- א. אלף, למד, ויו, הי העולה רכ"ב [ישראל]
- ב. אלף, למד, ואו, הי העולה רי"ג.
- ג. אלף, למד, ואו, הא העולה ר"ד.
- ד. אלף, למד, ואו, הה העולה ר"ה.

ושם זה פשוט הנ"ל [אלו"ה] הוא חותם ולבוש של כל  
נשמות ישראל.

## מאורות היכל הברכה

"אל נא תקברני במצרים" – ובזה תפרש המדרש שביקש  
יעקב שאל יקברוהו במצרים, שהוא שה, ואל יפדו בי  
המצריים, היינו שיעקב ביקש שיעלהו ממצרים, שאם  
יקברוהו במצרים, אם יאמרו לפרעה כה אמר ה' אלקי  
ישראל שלח את עמי, ל ידי כח קדושת יעקב, גדולים  
צדיקים במיתתן, יכנע פרעה תחת יד הקדושה, ולא יבואו  
עליו המכות, ויעקב היה רוצה שיתגדל שמו הגדול על ידי  
המכות שהכהו, ונתקיים בו מצות עריפה, שהרגו בעשר  
מכות מופלאות ולא בדרך המתקה הכל כנודע. [אוצר החיים]

## מאורות השמיטה

"אחד באחד יגשו, זה יהודה ויוסף". הפסוק [בספר איוב]  
עליו מסתמך המדרש מתאר את הלווייתן כשזנבו בתוך פיו  
כביטוי לאחדות, מבלי שהדברים גלויים לכל, והיא  
האמורה להתגלות לצדיקים בסעודת העתיד.

בתוך מציאות זו יחס בעל שפ"א ציר מיוחד למימד הזמן  
ולמבנה הנפש. 'בחינות יהודה ויוסף הם ב' בחינות, כי  
יש צדיק שהוא איש מנוחה והבורא יתברך, משפיע עליו  
רוח קדושה בלי יגיעת נפש ובשר, ויש צדיק שעומד  
בצדקו ועובר עליו כמה דרכים ומקומות עקלקלות עד  
שבא אל נכון ושניהם צריכים להיות, והם בחינות ימי  
המעשה ושבת קודש.

יוסף הוא בחינת השבת, ויהודה – ימי עבודה ... וכדברי  
המדרש "ונגש חורש בקוצר", כי חורש הוא עבודת  
יהודה, ויוסף - קוצר, המוכן לקצור אחר הגמר"

בתכני השמיטה מתגלית סודה של האחדות, היא אינה  
מצווה פרטית, אבל כפי האחדות שיש בכנסת ישראל  
יכולים לקיים זאת המצווה כנאמר "בזמן שכל יושביה  
עליה", ובמו שבשבת מתייחדים ברזא דאחד ע"י השבת,  
והשמיטה תלויה בכנסת ישראל ובקידוש בית דין, ע"י  
האחדות באין לשביתת שמיטה, ולכן חרב המקדש ע"י  
שנאת חנם ועל ידי בטול שמיטין ויובלות כי הכול עניין  
אחד, האחדות זו המופיעה בפרשתנו אצל יהודה ויוסף  
כנציגי השבטים, ברזא דשבת ומשתלשת בשבת הארץ.

[ועיין שפ"א בהר תרל"ח, שם משמואל ויקרא דף  
של"ח]

## מאורות אוצר הברכה

"לישועתך קויתי ה'" – באסיפות חברים נפתחין שערי  
ישועה ורחמים, ונתבטלין כל גזירות רעות, לישועת"ך  
יהו"ה קויתי אסיפתי, 'מקוה ישראל יהוה, ובפרט כשהם  
עשרה אנשים מישראל, שהשכינה שורה עליהם, ישבו  
בהכנעה ובשמחה, כי בכל מקום שיושבים עשרה  
מישראל, ומדברים טובות, השכינה שורה עליהם, אם  
היה נכנס מלאך ביניהם, היה נשרף תיכף, זכור זאת אחי,  
לפני מי אתה יושב, ובישיבה של מצוה יהיה יהיה  
המתקות דינים ורב טוב לבית ישראל. [נוצר חסד]

דיני ברכת הנר בהבדלה

א. כתב השולחן ערוך (סי' רח"ץ) מצווה מן המובחר לברך בהבדלה על נר שיש לו אבוקה, דהיינו אור חזק, ואם אין לו נר כזה יחבר ב' נרות אחד לשני, ונרות של שעוה המצויים בזמנינו שהם קלועים כמה נרות יחד זה גם כן מועיל אם נדלק לפחות שתי נרות יחד.

ב. מברכים על נר רק אם נהנים ממנו דהיינו שיוכל להבדיל בין שני סוגי מטבעות של שתי מדינות, וגם אלו שיוצאים ידי חובה ממנו צריכים לקרב את עצמם לנר עד בכדי שיוכלו להבחין בין שני סוגי מטבעות אלו.

ג. נר שמונח בתוך כלי אף שמאיר מבחוץ אי אפשר לברך עליו כי צריכים לראותו כדי לברך עליו.

ד. דנו הפוסקים לגבי נר שמונח בתוך כלי זכוכית (כמו נר שלוקחים לחופה) אם אפשר לברך עליו, כיון שאף שהנר נראה מכל מקום יש צד לומר שתקנת חז"ל לברך על נר היתה רק על נר גלוי ולא מכוסה.

ה. יש נידון בפוסקים אם אפשר לברך ברכת בורא מאורי האש על אור החשמל, יש שהקלו כי סברו שחשמל נחשב אש (לא מדובר במנורת פלורסנט), ויש שהחמירו, וכן באור לצינור (ח"ב) כתב שאין לברך על זה כיון שמבואר בשולחן ערוך שצריך לראות את הנר ובחשמל האור מכוסה.

ו. מברכים רק על נר שהדליקו אותו כדי להאיר, ולא על נר שהדליקו אותו סתם לכבוד, ולכן על נרות שמדליקים בבית הכנסת אין לברך עליהם כיון שעשויים רק לכבוד ולא להאיר, וכן אין לברך על נר של יארצייט.

יותר מששמרו ישראל את השבת, שמרה השבת על ישראל.

הימים המלאים בתורה ומצוות הם לבושו של האדם בעולם העליון ר' יהודה פתח ואמר, "החרשים שמעו והעורים הביטו" וגו' (ישעיה מב). החרשים שמעו - אלו הם בני אדם שאינם מקשיבים לדברי תורה, ואינם פותחים אזניהם לשמוע למצוות אדונם. והעורים - הם, שאינם מסתכלים לדעת על מה הם חיים, כי בכל יום ויום יוצא כרוז, וקורא, ואין מי שישגיח עליו.

שלמדנו, אלו הימים של האדם משעה שנברא, הנה באותו יום שיצא לעולם, נמצאים כבר כולם בקיומם, שהם הארות ממשיות, שמן נמשכים ימיו של האדם, והולכים ומשוטטים בעולם, יורדים ומזהירים את האדם, כל יום ויום בפני עצמו. וכאשר היום בא ומזהיר את האדם, והאדם עושה ביום שהוא עבירה לפני אדונו, יום הוא עולה בבושה ומעיד עדות עליו, והוא עומד בחוץ בלבדו.

ולמדנו אחר שעומד בלבדו בחוץ, הוא יושב ומחכה עד שהאדם יעשה תשובה על החטא. זכה ועשה תשובה, שב היום למקומו. לא זכה - שלא עשה תשובה, אותו יום אחד יורד ומשתתף עם הרוח שבחוץ וחוזר לביתו, וממתקן בצורת אותו אדם ממש, כדי להרע לו. והיום יושב עמו בביתו. ואם הוא זוכה ועושה תשובה, מגורו עמו לטוב, ואם לא זכה, מגורו עמו לרע.

בין כך ובין כך, נמנו הימים של אותו אדם והם חסרים, ואלו שנשארו מחמת חטאים אינם נכנסים במנין. ווי לאותו אדם שגרע ימיו לפני המלך הקדוש, ואין לו למעלה ימים להתעטר בהם בעולם ההוא, ולקרב עמהם לפני המלך הקדוש.

בוא וראה, כשימים האלו קרבים לפני מלך הקדוש, אם אותו אדם שנפטר מן העולם הוא צדיק, הוא עולה ונכנס בימים האלו, והם לבושי כבוד, שנשמתו מתלבשת בו. ואלו הימים היו משום שזכה בהם ולא חטא בהם.

אוי לאדם שגרע ימיו למעלה, וכשרוצים להלביש אותו בימיו, אלו הימים שקלקל אותם בחטאיו חסרים מלבוש ההוא, והוא מתלבש בכלי חסר, וכל שכן אם רבים המה הימים שנתקלקלו, ולא יהיה לא האדם במה להתלבש בעולם ההוא, אוי לו לנפשו שדנים אותו בגיהנם על אלו הימים, ימים על ימים, ימים כפולים, על יום אחד מענישים אותו שנים. וכשהוא יוצא מן העולם אינו מוצא ימים להתלבש בהם ואין לו לבוש במה להתכסות. אשרי הם הצדיקים שימיהם כולם גנוזים אצל המלך הקדוש, ונעשה מהם לבושי כבוד להתלבש בהם בעולם הבא.

למדנו בסוד המשנה, מה שכתוב, "וידעו כי ערומים הם" (בראשית ג), ידיעה ידעו ממש, שאותו לבוש כבוד, שנעשה מן הימים, חסר מהם ולא נשאר להם, אף יום מהם להתלבש בו, וז"ש "גלמי ראו עיניך" וגו' (תהלים קלט), שסובב על אדם הראשון, "ימים יוצרו" - ודאי, שנוצרו להיות לבוש, "ולא אחד בהם" - שלא נשאר לו אחד מהם להתלבש בו.

עד שהשתדל אדם ועשה תשובה והקב"ה קבל תשובתו, ועשה לו כלי ולבוש אחר, ולא מן ימיו, כי לא תקן בתשובתו את החטא דעך הדעת בשלימות. זהו שכתוב "יעש ה' אלוקים וגו' כתנות עור וילבישם" (בראשית ג). בוא וראה באברהם שזכה, מה כתוב, "בא בימים" (בראשית נד), משום שזכה, לכן כשנסתלק מן העולם הזה, באלו הימים שלו ממש נכנס ונתלבש בהם. ולא גרע כלום מאותו לבוש הכבוד, כי כתוב, בא בימים. באיוב מה כתוב, "ויאמר ערום יצאתי" וגו' (איוב א). כי לא נשאר לו לבוש להתלבש בו.

## מאורות אמרי פנינים למהרי"א זצוה"ל

שמעתי ממורי על מאמר "היכא דנשקי ארעא ורקיעא בהדי הדדי", לקשר ולחבר מעשה הגשמי ברוחניות על ידי יחודים, כמו שביאר מורי "יתבק ביסודא" כשאדם מעלה מדרגה התחתונה, ומברר ניצוצים קדושים ביחודים, נייחא דרוחא לשכינתא "דעביד נייחא לה", ועל ידי זה יהא "כתיש כתישין", מייסר ומכה הצדיקים המייחדין מאתר לאתר ובחלישות דעת ובעניות, הכל שיהיו דבוקים באור השכינה, ויוכלו ליחד יחודים, ולא יפלו למטה לחמירות חלילה.

## מאורות רה"ל

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים (מט, א).

כתב ברש"י: ביקש לגלות את הקץ ונסתלקה ממנו שכינה והתחיל אומר דברים אחרים. יש ליתן טעם בענין שנסתלקה ממנו שכינה, דהנה עיקר העידוד והחיזוק שאיש הישראלי שואב בגלות, הוא ממה שיושב ומצפה בכל עת ורגע לביאת משיח צדקינו, וכיון שביקש יעקב לגלות את הקץ, ראה ברוח קדשו את אורך הגלות של כלל ישראל, ונצטער והנה המצטער לא ימלט שנדבק בו עצבות, לפיכך מיד נסתלקה ממנו שכינה, דאמרו חז"ל (שבת ל): "אין שכינה שורה מתוך עצבות". [זכר רב בשם ה"אהבת שלום" מויז'ניץ]

בן פורת יוסף בן פורת עלי עין בנות צעדה עלי שור (מט, נב). אף כי גדל מאד הנסיון של יוסף במעשה אשת פוטיפר, כמו בא במדרש כל ההשתדלויות שעשתה כדי להחטיאו, וכמו שכתוב בגמרא (יומא לח): בגדים שלבשה לו שחרית לא לבשה לו ערבית וכדו', וכל היסורים שגרמה לו, והצליח לעמוד בנסיון, עם כל זאת מדגישה התורה הקדושה במיוחד את הנסיון, ששמר את עצמו מהסתכלויות אסורות בעת שנתמנה כמשנה למלך, ונסע במרכבתו בכל ארץ מצרים, ובנות מלכים ושרים צעדו עלי שור (פי' על החומה), והמטירו עליו מתנות יקרות, כדי שירים את עיניו להסתכל עליהן, אך הוא נזהר מהסתכלות, ובוזה גדל שבהו "בן פורת עלי עין". [דברי שמואל]

לו ישטמני יוסף... ויאמר אליהם יוסף אל תיראו (ג, טו-יט). לפני שעלה על המוקד הגר-צדק, בנו של הגרף פוטוצקי מליטא, ביקשו ממנו התלוינים שלא ינקום בהם מעולם האמת. במקום להשיב הן או לאו, סיפר להם הגר צדק מעשה: בן מלך שיחק בצעצועים עם בן המיניסטר, סתר לו חברו את המגדל שהקים מצעצועיו, ובן המלך הרהר בלבו: כשגדל ואהיה מלך אנקום בו נקמתי על שסתר את המגדל שלי! אולם כשאביו מת והושיבוהו על כסא המלוכה, היה צוחק בלבו מכבר לצעצועי הילדים, וכמובן לא עלה שום רעיון בלבו לזכור לידידו חטאת נעורים... כשבאים שמה, לעולם האמת, הלא כל עניני צער הגוף נחשבים כהחרבת אותו מגדל הצעצועים. [ממעיינות הנצח]

## מעשה רבותינו מהמרנא זצוה"ל - רבי יצחק אייזיה המהרי"א זיט"א

דודו הרה"ק מהרצ"ה מזידיטשוב דאג להוליך את רבנו במקום אביו זצ"ל לחופה, וכתב מכתב לאחיו הרה"ק ר' משה מסאמבור בזה"ל:

והנה כבוד אחי הרב החסיד מו"ה משה מסאמבור עשיתיו שלוחי מצוה, בנסען על החתונה עם החתן חריף מו"ה יצחק אייזיק נ"י הזה, בן אחי הרב החסיד מו"ה אלכסנדר ז"ל מקאמארנא, המיועד ומשווד עם ב"ג בת הרב החסיד כבוד מו"ה אברהם מרדכי מק"ק פאנטשיב נ"י. והנה אחי, זה הוא גר שם במדינה רחוקה ותמכתי יתידתי בראשי ורובי על כבודו הגדול להודות לו ולתמוכו בכל ענינים.